

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი

ეროვნული კომისიის

დადგენილება №46

2020 წლის 11 აგვისტო

ქ. თბილისი

ელექტროენერჯის ბაზრის წესების დამტკიცების შესახებ

„ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის პირველი პუნქტის, 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ი.ზ“ ქვეპუნქტის, 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 123-ე მუხლისა და 162-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია ადგენს:

1. თანდართული სახით დამტკიცდეს:

ა) „ელექტროენერჯის დღით ადრე და დღიური ბაზრების წესები“ (დანართი N1);

ბ) „ელექტროენერჯის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესები“ (დანართი N2).

2. ეს დადგენილება, გარდა პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის დღით ადრე და დღიური ბაზრების წესების“ 33-ე-42-ე მუხლებისა, ამოქმედდეს 2022 წლის პირველი მარტიდან.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2020 წლის 29 ოქტომბრის დადგენილება №55 - ვებგვერდი, 05.11.2020 წ.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება №59 - ვებგვერდი, 30.12.2021 წ.

3. ამ დადგენილების პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის დღით ადრე და დღიური ბაზრების წესების“ 33-ე-42-ე მუხლები ამოქმედდეს 2022 წლის პირველი ივლისიდან.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2020 წლის 29 ოქტომბრის დადგენილება №55 - ვებგვერდი, 05.11.2020 წ.

საქართველოს ენერგეტიკისა და
წყალმომარაგების მარეგულირებელი
ეროვნული კომისიის თავმჯდომარე

კომისიის წევრი

კომისიის წევრი

დავით
ნარმანია

გოჩა
შონია

გიორგი
ფრუიძე

დანართი №2

ელექტროენერჯის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესები

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მოქმედების სფერო

ეს წესები არეგულირებს:

- ა) საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ფუნქციონირებას, ელექტროენერგეტიკული სისტემის დაბალანსებასთან დაკავშირებულ ბაზრის ოპერატორის ვალდებულებებს;
- ბ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისა და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის ვალდებულებებს;
- გ) დაბალანსებისა და დამხმარე მომსახურებების გაწევის პირობებს;
- დ) ბაზრის ორგანიზებისა და ბაზარზე მონაწილეობის პირობებს;
- ე) დაბალანსების ჯგუფის მოდელთან დაკავშირებულ პირობებს;
- ვ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის პირობებს;

ზ) უბალანსობის ანგარიშსწორებისა და ფინანსური გარანტიების წადგენის წესს;

თ) ბაზრის ოპერირებასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 2. ძირითადი პრინციპები

ბაზრის ორგანიზებისა და რეგულირების ძირითადი პრინციპებია:

ა) ბაზრის ოპერირებისა და დამხმარე მომსახურებების გაწევის საიმედოობა;

ბ) ელექტროენერჯის მიწოდების უსაფრთხოების განგრძობადი უზრუნველყოფა, რეალურ დროში ელექტროენერჯის მოთხოვნისა და მიწოდების დაბალანსების გზით;

გ) დაბალანსება და დამხმარე მომსახურებების გაწევა კონკურენციის, გამჭვირვალობის, არადისკრიმინაციულობისა და სამართლებრივი განსაზღვრულობის პრინციპების დაცვით;

დ) ბაზრის მონაწილეების უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა;

ე) თითოეული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ფინანსური პასუხისმგებლობის აღება მისი პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფის მიერ გამოწვეულ უბალანსობაზე;

ვ) ელექტროენერჯეტიკული სისტემის რეალური საჭიროებებიდან გამომდინარე, გადამცემი სისტემის ოპერატორის ხელთ არსებული უმცირესი ღირებულების რესურსის გათვალისწინება;

ზ) ბაზარზე ზღვრული ფასწარმოქმნით ანგარიშსწორება საბალანსო ელექტროენერჯის ნაწილში, ხოლო გაცხადებული ფასის მიხედვით – საბალანსო სიმძლავრის ნაწილში;

თ) თვითდისპეტჩირების პრინციპის დანერგვა;

ი) ბაზარზე არსებული სატენდერო წინადადებების სათანადო ეკონომიკური დასაბუთებულობა;

კ) ბაზარზე კეთილსინდისიერი კომერციული ინტერესებით ხელმძღვანელობა;

ლ) ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზრების მთლიანობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა, კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის მიერ დამტკიცებული „ენერგეტიკული ბაზრის მონიტორინგისა და ანგარიშგების წესების შესაბამისად.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 3. ტერმინთა განმარტება

ამ წესების მიზნებისათვის მასში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) კანონი – „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონი;

ბ) კომისია – საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია;

გ) ქსელის წესები – კანონის შესაბამისად დამტკიცებული ელექტროენერჯის გადამცემი ქსელის წესები;

დ) ბაზარი – საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზარი, სადაც ელექტროენერგეტიკული სისტემის რეალურ დროში დაბალანსების მიზნით ორგანიზებულია საბალანსო პროდუქტითა და დამხმარე მომსახურებებით ვაჭრობა;

ე) ბაზრის ოპერატორი – კომისიის მიერ ლიცენზირებული საწარმო, რომელიც უზრუნველყოფს ელექტროენერჯის ბაზრის ოპერირებას საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის სეგმენტისათვის;

ვ) უბალანსობა – უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში დაბალანსების ჯგუფის მიერ ფაქტობრივად გამომუშავებულ ან/და მოხმარებულ ელექტროენერჯისა და შესაბამის ნომინაციას შორის სხვაობა, ხოლო აღრიცხვის წერილი არარსებობის შემთხვევაში – შესყიდვისა და გაყიდვის ნომინაციებს შორის სხვაობა;

ზ) მზარდი უბალანსობა – დაბალანსების ჯგუფის მიერ გამოწვეული უბალანსობა, რომელიც უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში ზრდის ელექტროენერგეტიკული სისტემის უბალანსობას;

თ) შემამსუბუქებელი უბალანსობა – დაბალანსების ჯგუფის მიერ გამოწვეული უბალანსობა, რომელიც უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში ამცირებს ელექტროენერგეტიკული სისტემის უბალანსობას;

ი) უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი – დროის მონაკვეთი, რა პერიოდისთვისაც ხდება დაბალანსების ჯგუფის უბალანსობის მოცულობის გამოთვლა. ერთი უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი უდრის 60 წუთს;

კ) საანგარიშო პერიოდი – დროის მონაკვეთი, რა პერიოდისთვისაც ბაზარზე ხორციელდება უბალანსობის ანგარიშსწორება. ერთი საანგარიშო პერიოდი მოიცავს 1 კალენდარულ თვეს;

ლ) დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი – პირი, რომელიც კვალიფიცირებულია გადამცემი სისტემის ოპერატორისათვის საბალანსო პროდუქტის მიწოდებაზე;

მ) (ამოღებულია - 24.06.21, №18);

ნ) საბალანსო პროდუქტი – საბალანსო სიმძლავრისა და საბალანსო ელექტროენერჯის ამ წესების დანართით განსაზღვრული პროდუქტი, რომელიც ხელმისაწვდომია ბაზრის ოპერატორისათვის ბაზარზე შესასყიდად;

ო) საბალანსო სიმძლავრე – საბალანსო სიმძლავრის მოცულობა, რომლის ხელმისაწვდომობასა და ბაზარზე შესაბამისი სატენდერო წინადადების ბაზრის ოპერატორისთვის წარდგენაზე დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა განაცხადა თანხმობა;

პ) სიხშირის აღდგენის რეზერვი – საბალანსო სიმძლავრე, რომელიც განკუთვნილია სიხშირის ნომინალური მაჩვენებლის აღსადგენად და გააჩნია ამ წესებით განსაზღვრული ტექნიკური მახასიათებლები. სიხშირის აღდგენის რეზერვი შეიძლება იყოს სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვი ან სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვი;

ჟ) სიხშირის შენარჩუნების რეზერვი – საბალანსო სიმძლავრე, რომელიც განკუთვნილია ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში უბალანსობის დროს სიხშირის ნომინალური მაჩვენებლის შესანარჩუნებლად და გააჩნია ამ წესებით განსაზღვრული ტექნიკური მახასიათებლები;

რ) თვითდისპეტჩირების პრინციპი – დაგეგმვისა და დისპეტჩირების მოდელი, რომელიც გულისხმობს ელექტროენერჯის წარმოებისა და მოხმარების საათობრივი

გრაფიკის, ასევე, ელექტროენერჯის წარმოებისა და მოხმარების საშუალებების განსაზღვრას მათ დაგეგმვაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ;

ს) ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემა – ბაზრის პროგრამული უზრუნველყოფის ელექტრონული პორტალი, რომლის მეშვეობითაც მიმდინარეობს ბაზრის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის ელექტრონული გაცვლა;

ტ) სატენდერო წინადადება – სატენდერო შეთავაზება, რომელსაც ამ წესებისა და ბაზრის ოპერატორის მიერ წინასწარ განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი წარადგენს საბალანსო პროდუქტის მიწოდებაზე ბაზრის ოპერატორის მიერ გამოცხადებულ ელექტრონულ ტენდერში;

უ) ტრანზაქცია - საბითუმო ბაზარზე ელექტროენერჯის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ დადებული გარიგება;

ფ) რანჟირების სია – სატენდერო წინადადებების სია, რომელიც ასახავს გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ გასააქტიურებელი საბალანსო ელექტროენერჯის თანმიმდევრობას და რომელიც დალაგებულია (რანჟირებულია) სატენდერო წინადადებებით განსაზღვრული ელექტროენერჯის ფასის (ლარი/მეგავატ-საათი) მიხედვით, მინიმალურიდან მაქსიმალურამდე;

ქ) სატენდერო ზონა – ტერიტორიული არეალი, რომელშიც ხორციელდება ელექტროენერჯით ვაჭრობა უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, ერთიანი საბაზრო ფასით;

ღ) ნომინაცია – ბაზრის ოპერატორისთვის წარდგენილი შეტყობინება, რომელიც ასახავს ტრანზაქციებს სატენდერო ზონაში და რომელიც უნდა მიუთითებდეს ელექტროენერჯის დაგეგმილ მიღებაზე ან გაცემაზე;

ყ) შიდაზონალური ნომინაცია – სატენდერო ზონის ფარგლებში განსახორციელებელი ტრანზაქცია;

შ) ტრანსსასაზღვრო ნომინაცია – სატენდერო ზონის ფარგლებს გარეთ განსახორციელებელი ტრანზაქცია;

ჩ) გააქტიურება – ბაზრის ოპერატორის მითითების საფუძველზე, ხელით მართული ან ავტომატური დაბალანსების მომსახურების მიწოდება;

ც) გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯია – ელექტროენერჯის მოცულობა (მეგავატ-საათი), რომელსაც, შერჩეული სატენდერო წინადადების საფუძველზე,

დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი აწვდის გადამცემი სისტემის ოპერატორს უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში;

ძ) შიდა შესაბამისობა – თითოეული უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდისათვის, დაბალანსების ჯგუფისთვის ნომინირებული ელექტროენერჯის მოცულობის შესაბამისობა (ტოლობა) ტრანზაქციის მეორე მხარის/მხარეების მიერ ნომინირებულ ელექტროენერჯის მოცულობასთან;

წ) გარე შესაბამისობა – თითოეული უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდისათვის, დაბალანსების ჯგუფისთვის ნომინირებული ელექტროენერჯის მოცულობის შესაბამისობა (ტოლობა) მეზობელი გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ იმავე ტრანზაქციის თაობაზე წარდგენილ ნომინირებულ ელექტროენერჯის მოცულობასთან;

ჭ) მიწოდების დღე – 24-საათიანი კალენდარული დღე, როდესაც ხორციელდება ელექტროენერჯის მიწოდება და რომელიც იწყება ცენტრალური ევროპის დროით 00.00.00 საათზე და გრძელდება მომდევნო დღის 00.00.00 საათამდე;

ხ) ზღვრული ფასწარმოქმნის პრინციპით ანგარიშსწორება – ანგარიშსწორება ერთიანი ფასის მექანიზმის შესაბამისად, რომელიც დროის განსაზღვრულ მომენტში ყველა ტრანზაქციისათვის ერთსა და იმავე ფასს ითვალისწინებს და უტოლდება ზღვრული ფასწარმოქმნის პრინციპის მიხედვით შერჩეულ ბოლო სატენდერო წინადადების ფასს;

ჯ) გაცხადებული ფასის პრინციპით ანგარიშსწორება – ანგარიშსწორების მექანიზმი, სადაც თითოეული ტრანზაქციის ფასი განისაზღვრება შერჩეული სატენდერო წინადადების ფასის შესაბამისად.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

თავი II

ბაზრის ორგანიზება

მუხლი 4. გადამცემი სისტემის ოპერატორი

1. გადამცემი სისტემის ოპერატორი კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს:

ა) ბაზარზე საბალანსო პროდუქტების საპროგნოზო მოცულობის განსაზღვრას;

ბ) თვითდისპეტჩირების პრინციპის გათვალისწინებით, ბაზრის შედეგების საფუძველზე, შესაბამისი საბალანსო ელექტროენერჯის გააქტიურებას;

გ) ტრანსსასაზღვრო დაბალანსების მექანიზმის ორგანიზებას, რაც, მათ შორის, მოიცავს ელექტროენერგეტიკულ სისტემებს შორის ავარიული დახმარების მიწოდების მართვას;

დ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების და დაბალანსების მომსახურების მიწოდებლების რეგისტრაციას, აგრეთვე შესაბამისი საიდენტიფიკაციო კოდების მინიჭებას;

ე) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების რეესტრის წარმოებას და მათი უბალანსობით გამოწვეული საბალანსო ელექტროენერჯის საჭიროების განსაზღვრას, აგრეთვე, შესაბამისი უბალანსობის მოცულობის გაანგარიშებას;

ვ) ელექტროენერჯის აღრიცხვის სისტემის მართვასა და განვითარებას, აგრეთვე, აღრიცხვის მონაცემების ხელმისაწვდომობას;

ზ) კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, დამხმარე მომსახურების შესყიდვასა და სასისტემო მომსახურების გაწევას.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ტრანსსასაზღვრო დაბალანსების მექანიზმის ორგანიზების მიზნით, გადამცემი სისტემის ოპერატორი, კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფს სხვა ქვეყნების გადამცემი სისტემის ოპერატორებთან შესაბამისი ხელშეკრულებების გაფორმებას.

3. გადამცემი სისტემის ოპერატორი, ქსელის წესებით განსაზღვრული პირობებით, უზრუნველყოფს ელექტროენერგეტიკული სისტემის საოპერაციო რეჟიმის პროგნოზირებასა და მოსალოდნელი რეჟიმის დადგენას.

მუხლი 5. ბაზრის ოპერატორი

1. ბაზრის ოპერატორი კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს:

ა) ბაზრის ოპერირებას;

ბ) ბაზრის პროდუქტების განსაზღვრას;

გ) უბალანსობის საფასურის გაანგარიშებას;

დ) ბაზრის პროდუქტებისა და უბალანსობის საფასურის გადახდის უზრუნველსაყოფად ფინანსური გარანტიის ოდენობის განსაზღვრას ამ წესების შესაბამისად;

ე) უბალანსობისთვის და ბაზარზე ფინანსური ანგარიშსწორებისთვის გამჭვირვალე, ხელმისაწვდომი და საიმედო სისტემის ჩამოყალიბებას;

ვ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირებისა და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლების რეესტრების მართვას.

2. ბაზრის ოპერატორი, ამ წესების IX თავით დადგენილი პირობების შესაბამისად, უზრუნველყოფს უბალანსობის ფასის გაანგარიშებას.

3. ბაზრის ოპერატორი, ამ წესებით დადგენილი პირობების შესაბამისად, აფასებს და ადასტურებს მიღებულ ნომინაციებს.

მუხლი 6. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიზანია, თავიდან აიცილოს უბალანსობა.

2. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი მოქმედებს ამ წესებისა და გადამცემი სისტემის ოპერატორთან გაფორმებული დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების შესაბამისად, რომლის სტანდარტული ფორმაც მტკიცდება კომისიის მიერ.

3. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს არ დაეკისრება უბალანსობაზე პასუხისმგებლობა, თუ გადამცემი სისტემის ოპერატორი გამოიყენებს ქსელის წესებით განსაზღვრულ ავარიული მდგომარეობის შემამსუბუქებელ ღონისძიებას და დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს მოსთხოვს მის მიერ წარდგენილი ნომინაციიდან გადახვევას.

4. გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული შემთხვევისა, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი ფინანსურად პასუხისმგებელია მის მიერ გამოწვეულ უბალანსობაზე.

5. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია, ქსელის წესების შესაბამისად, გადამცემი სისტემის ოპერატორს აცნობოს ელექტროენერჯის არაგეგმური გათიშვისა და დროის იმ მონაკვეთის შესახებ, რომლის განმავლობაშიც შესაძლებელი იქნება ამგვარი გათიშვის გამომწვევი მიზეზების აღმოფხვრა.

6. თითოეული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის პასუხისმგებლობის ქვეშ შესაძლებელია იყოს ერთი ან მეტი დაბალანსების ჯგუფი.

7. დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ სტანდარტული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის ობიექტი, აგრეთვე ყველა ელექტროენერჯის წარმოების ობიექტი, გარდა მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურისა, ელექტროენერგეტიკის სექტორში მიწოდების საჯარო მომსახურების სახით განხორციელების ვალდებულების მქონე მიმწოდებელი (თითოეული სახის საჯარო მომსახურებისათვის ცალ-ცალკე) და სისტემის ოპერატორი, დანაკარგების შესყიდვის ნაწილში, ვალდებულია შექმნას ცალკე დაბალანსების ჯგუფი.

8. ბირჟის ოპერატორი ვალდებულია, დადგენილი წესის შესაბამისად წარადგინოს ნომინაცია, რომელიც შეესაბამება დღით ადრე ბაზარზე ვაჭრობის შედეგებს. ბირჟის ოპერატორის მიერ წარდგენილი ნომინაციის ფორმატი განისაზღვრება ბაზრის ოპერატორთან ურთიერთშეთანხმებით, იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს დაბალანსების ჯგუფებისთვის უბალანსობის გამოთვლა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება №59 - ვებგვერდი, 30.12.2021 წ.

მუხლი 7. დაბალანსების ჯგუფი

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია იღებს დაბალანსების ჯგუფის იმ აღრიცხვის წერტილზე, რომელიც მის პასუხისმგებლობას მიეკუთვნება ქსელის წესებით განსაზღვრული წესის მიხედვით.

2. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს მისი პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფის ან/და ჯგუფთან დაკავშირებული აღრიცხვის წერტილის ცვლილება, დამატება ან გაუქმება, ქსელის წესებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

2¹. გარდა ამ მუხლის 2² პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, დაბალანსების ჯგუფის/ჯგუფების ცვლილება და დაბალანსების ჯგუფის ან/და ჯგუფთან დაკავშირებული აღრიცხვის წერტილის ცვლილება დასაშვებია საანგარიშო პერიოდში ერთხელ. შესაბამისმა დაბალანსებაზე პასუხისმგებელმა პირმა ამგვარი ცვლილების/ცვლილებების თაობაზე უნდა შეატყობინოს ბაზრის ოპერატორს

არაუგვიანეს საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე 10 სამუშაო დღით ადრე. აღნიშნული ცვლილება/ცვლილებები ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშო პერიოდის დაწყებისთანავე. თუ შეტყობინება მიღებულ იქნა საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე 10 სამუშაო დღის განმავლობაში, აღნიშნული შეტყობინების მიმართ იმოქმედებს იგივე წესები, რაც მომდევნო საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში მიღებული შეტყობინების მიმართ.

2². თუ დაბალანსების ჯგუფის/ჯგუფების ცვლილების და დაბალანსების ჯგუფის ან/და ჯგუფთან დაკავშირებული აღრიცხვის წერტილის ცვლილების შესახებ შეტყობინება მიღებულ იქნა საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე 10 სამუშაო დღის განმავლობაში და თუ ეს ცვლილება განპირობებულია შესაბამის დაბალანსების ჯგუფზე პასუხისმგებელი დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის შეწყვეტით, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის ცვლილება ძალაში შედის დაუყოვნებლივ.

3. ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნა განიხილოს 5 სამუშაო დღის ვადაში და განახორციელოს შესაბამისი ცვლილება, თუ ასეთი მოთხოვნა აკმაყოფილებს ამ წესისა და ქსელის წესებით დადგენილ პირობებს, ან დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს აცნობოს დასაბუთებული უარი.

4. იმ შემთხვევაში, თუ დაბალანსების ჯგუფის აღრიცხვის წერტილის ცვლილება ხორციელდება იმგვარად, რომ იგი უნდა მიეკუთვნოს სხვა დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებულ დაბალანსების ჯგუფს, დაბალანსების ჯგუფის შესაბამისი აღრიცხვის წერტილის ცვლილებისათვის გადამცემი სისტემის ოპერატორს უნდა წარედგინოს იმ დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის თანხმობა, რომლის პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფისთვისაც ხორციელდება მისი მიკუთვნება.

5. დაბალანსების ჯგუფის ცვლილების, დამატების ან გაუქმების შემთხვევაში, ბაზრის ოპერატორი აღნიშნულის თაობაზე ატყობინებს შესაბამის გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორსა და ბირჟის ოპერატორს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 8. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი

დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი არის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი, რომელიც კვალიფიცირებულია ამ წესების დანართით განსაზღვრულ ერთ ან

რამდენიმე საბალანსო პროდუქტზე და გადამცემი სისტემის ოპერატორთან გაფორმებული აქვს დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულება, რომლის სტანდარტული ფორმაც მტკიცდება კომისიის მიერ.

მუხლი 9. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლების რეესტრების მართვა

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების რეესტრში აისახება შემდეგი ინფორმაცია:

- ა) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის საიდენტიფიკაციო მონაცემები;
- ბ) ინფორმაცია დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის დაბალანსების ჯგუფ(ებ)ის შესახებ;
- გ) წარდგენილი ფინანსური გარანტიის ოდენობა;
- დ) საქმიანობის სახეობა;
- ე) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის მინიჭების (რეგისტრაციის) თარიღი;
- ვ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის მინიჭების თარიღი;
- ზ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის შეჩერების/შეწყვეტის თარიღი.

2. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლების რეესტრში აისახება:

- ა) დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის მინიჭების (რეგისტრაციის) თარიღი;
- ბ) საბალანსო პროდუქტი, რომლის მიწოდების უფლებაც აქვს დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, აგრეთვე ამ საბალანსო პროდუქტის მაქსიმალური მოცულობა;
- გ) დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის შეჩერების/შეწყვეტის თარიღი.

3. ბაზრის ოპერატორი რეესტრში რეგისტრირებულ პირს დაუყოვნებლივ, მაგრამ არაუგვიანეს ერთი სამუშაო დღის ვადაში, აცნობებს მისთვის დაბალანსებაზე

პასუხისმგებელი პირის/დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის მინიჭების, შეჩერების, გაუქმებისა და სტატუსთან დაკავშირებული ცვლილების თაობაზე.

4. რეესტრის მონაცემები მისი ცვლილების ჩათვლით დაუყოვნებლივ, მაგრამ არაუგვიანეს ერთი სამუშაო დღის ვადაში, ეგზავნება შესაბამის გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორსა და ბირჟის ოპერატორს.

5. რეესტრში რეგისტრირებული პირისათვის ხელმისაწვდომია უშუალოდ მის შესახებ არსებული ინფორმაცია.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 10. გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორი

1. გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს აღრიცხვის მონაცემები ქსელის წესებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად.

2. გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, გადამცემი სისტემის ოპერატორს დაუყოვნებლივ აცნობოს გამანაწილებელ ქსელში ნებისმიერი ისეთი ავარიული გათიშვის ან სიმძლავრის შეზღუდვის შესახებ, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის დაბალანსებაზე.

თავი III

დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაცია

მუხლი 11. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის მსურველის მიერ სარეგისტრაციო განაცხადის წარდგენა

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის მსურველი (შემდგომში – კანდიდატი) ავსებს კომისიის მიერ დამტკიცებულ სტანდარტულ სარეგისტრაციო განაცხადს და დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის მოთხოვნით მიმართავს გადამცემი სისტემის ოპერატორს.

2. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციისთვის გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინება შემდეგი დოკუმენტები:

ა) ამონაწერი მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან;

ბ) ელექტროენერგეტიკული საქმიანობის ლიცენზიის ასლი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

გ) (ამოღებულია - 24.06.21, №18);

დ) ინფორმაცია დაბალანსების ჯგუფის აღრიცხვის წერტილების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

ე) საბანკო ანგარიშის რეკვიზიტები;

ვ) კომისიის მიერ დამტკიცებული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის სტანდარტული სარეგისტრაციო განაცხადის ფორმით განსაზღვრული სხვა ინფორმაცია ან/და დოკუმენტი (ასეთის არსებობისას).

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 12. კანდიდატის სარეგისტრაციო განაცხადის განხილვა

1. გადამცემი სისტემის ოპერატორი სარეგისტრაციო განაცხადის წარდგენიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში ამოწმებს განაცხადის შესაბამისობას ამ წესების მე-11 მუხლით დადგენილ მოთხოვნებთან.

2. იმ შემთხვევაში, თუ გადამცემი სისტემის ოპერატორი დაადგენს, რომ კანდიდატის მიერ წარდგენილი განაცხადი და თანდართული დოკუმენტაცია შეესაბამება ამ წესების მე-11 მუხლით დადგენილ მოთხოვნებს, განაცხადი ითვლება მიღებულად და გადამცემი სისტემის ოპერატორი იწყებს კანდიდატის კვალიფიკაციის შემოწმებას ამ წესების მე-13 მუხლის შესაბამისად.

3. თუ კანდიდატი გადამცემი სისტემის ოპერატორს სრულყოფილად არ წარუდგენს ამ წესების მე-11 მუხლით გათვალისწინებულ დოკუმენტებს, გადამცემი სისტემის ოპერატორი კანდიდატს განუსაზღვრავს გონივრულ ვადას, რომლის განმავლობაშიც მან უნდა წარადგინოს დამატებითი დოკუმენტი. დამატებითი დოკუმენტის წარდგენისთვის განსაზღვრული ვადა არ შეიძლება იყოს 5 სამუშაო დღეზე ნაკლები.

4. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილ ვადაში კანდიდატი არ წარადგენს შესაბამის დოკუმენტს, იმავე პუნქტით დადგენილი ვადის ამოწურვისთანავე,

განაცხადი რჩება განუხილველი, რაც კანდიდატს არ ართმევს უფლებას, გადამცემი სისტემის ოპერატორს მიმართოს ხელახალი სარეგისტრაციო განაცხადით, ამ წესების მე-11 მუხლით დადგენილი წესით.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 13. კანდიდატის კვალიფიკაცია

1. გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ სარეგისტრაციო განაცხადის მიღებიდან 10 სამუშაო დღის ვადაში, კანდიდატი გადის კვალიფიკაციის ეტაპს, რომლის მიზანია კანდიდატის ტექნიკური და საორგანიზაციო საშუალებების შესაბამისობის დადგენა ამ წესებით განსაზღვრულ პირობებსა და მოთხოვნებთან.

2. კვალიფიკაციის ეტაპზე გადამცემი სისტემის ოპერატორი ქსელის წესების შესაბამისად აფასებს კანდიდატის იმ საოპერაციო და საკომუნიკაციო საშუალებებს, რომლებიც აუცილებელია დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ამ წესებითა და დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების ჯეროვნად შესასრულებლად.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული საოპერაციო და საკომუნიკაციო საშუალებების შეფასების მიზნებისთვის, კანდიდატმა უნდა უზრუნველყოს გადამცემი სისტემის ოპერატორსა და კანდიდატს შორის ელექტრონული შეტყობინებების გაცვლის საშუალებების გამართულობა.

4. იმ შემთხვევაში, თუ არ დგინდება კანდიდატის კვალიფიკაციის შესაბამისობა ამ წესებით ან/და ქსელის წესებით განსაზღვრულ პირობებსა და მოთხოვნებთან, გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, აღნიშნულის შესახებ, ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში, სათანადო წერილობითი დასაბუთებით აცნობოს კანდიდატს. კანდიდატის კვალიფიკაციის შეუსაბამობა ამ წესებით ან/და ქსელის წესებით განსაზღვრულ პირობებსა და მოთხოვნებთან წარმოადგენს კანდიდატისათვის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველს, რა შემთხვევაშიც, კანდიდატი უფლებამოსილია გადამცემი სისტემის ოპერატორს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის მიზნით მიმართოს ხელახალი სარეგისტრაციო განაცხადით, ამ წესების მე-11 მუხლით დადგენილი წესით.

5. კანდიდატის კვალიფიკაციის ამ წესებით ან/და ქსელის წესებით განსაზღვრულ პირობებსა და მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი კანდიდატს დაუყოვნებლივ უგზავნის წერილობით

შეტყობინებას ამ წესების 33-ე მუხლით განსაზღვრული ფინანსური გარანტიის წარდგენის მოთხოვნით, წარსადგენი ფინანსური გარანტიის ოდენობისა და მოქმედების ვადის მითითებით.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 14. ხელშეკრულების დადება და დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაცია

1. კანდიდატის კვალიფიკაციის დადგენის შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი ამ წესების მე-13 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ვადის ამოწურვიდან 7 სამუშაო დღის ვადაში კანდიდატთან აფორმებს დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულებას.

2. დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების დადებამდე, კანდიდატის მიერ წარდგენილი უნდა იქნეს გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ ამ წესების მე-13 მუხლის მე-5 პუნქტით მოთხოვნილი ფინანსური გარანტია.

3. კანდიდატი ვალდებულია ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ფინანსური გარანტია გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს ამ წესების მე-13 მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული წერილობითი შეტყობინების მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში. აღნიშნულ ვადაში ფინანსური გარანტიის წარუდგენლობის შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება კანდიდატის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციაზე უარის შესახებ.

4. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსს კანდიდატი იძენს დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების საფუძველზე, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების რეესტრში რეგისტრაციის მომენტიდან.

5. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირების რეესტრში რეგისტრაციისთანავე, ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს და მისი პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებულ დაბალანსების ჯგუფს/ჯგუფებს ენიჭება შესაბამისი საიდენტიფიკაციო კოდები.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაცია

მუხლი 15. განაცხადის წარდგენა

1. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციისთვის გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარედგინება სტანდარტული სარეგისტრაციო განაცხადი, რომლის ფორმასაც ამტკიცებს კომისია.
2. გადამცემი სისტემის ოპერატორი სარეგისტრაციო განაცხადის წარდგენიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში ამოწმებს განაცხადის შესაბამისობას ამ მუხლით გათვალისწინებულ მოთხოვნებთან.
3. იმ შემთხვევაში, თუ გადამცემი სისტემის ოპერატორი დაადგენს, რომ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველის მიერ წარდგენილი განაცხადი და თანდართული დოკუმენტაცია შეესაბამება ამ მუხლით დადგენილ მოთხოვნებს, განაცხადი ითვლება მიღებულად და გადამცემი სისტემის ოპერატორი იწყებს დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველის კვალიფიკაციის შემოწმებას.
4. თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველი გადამცემი სისტემის ოპერატორს სრულყოფილად არ წარუდგენს კომისიის მიერ დამტკიცებული სარეგისტრაციო განაცხადის ფორმით გათვალისწინებულ დოკუმენტებს, გადამცემი სისტემის ოპერატორი დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველს განუსაზღვრავს გონივრულ ვადას, რომლის განმავლობაშიც მან უნდა წარადგინოს დამატებითი დოკუმენტი. დამატებითი დოკუმენტის წარდგენისთვის განსაზღვრული ვადა არ შეიძლება იყოს 5 სამუშაო დღეზე ნაკლები.
5. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილ ვადაში დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველი არ წარადგენს შესაბამის დოკუმენტს, იმავე პუნქტით დადგენილი ვადის ამოწურვისთანავე, განაცხადი რჩება განუხილველი, რაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველს არ ართმევს უფლებას, გადამცემი სისტემის ოპერატორს მიმართოს ხელახალი სარეგისტრაციო განაცხადით, ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 16. „კვალიფიკაციის გავლა. ხელშეკრულების დადება და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაცია

1. ბაზარზე საბალანსო პროდუქტით ვაჭრობის უფლების მოპოვების წინაპირობაა დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მსურველის მიერ ამ წესების დანართით განსაზღვრულ საბალანსო პროდუქტზე კვალიფიკაციის წარმატებით გავლა.

2. კვალიფიკაციის ეტაპის მიზანია დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მსურველის ტექნიკური შესაძლებლობის შესაბამისობის დადგენა კონკრეტული საბალანსო პროდუქტის მიწოდებისათვის დაწესებულ ტექნიკურ მოთხოვნებთან. კვალიფიკაციის პროცესს წარმართავს ბაზრის ოპერატორი, გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ შემუშავებული და მის ვებგვერდზე გამოქვეყნებული საბალანსო პროდუქტის საკვალიფიკაციო ტესტირების შესახებ ტექნიკური პროცედურის შესაბამისად.

3. კვალიფიკაციის წარმატებით დასრულებიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელსა და გადამცემი სისტემის ოპერატორს შორის ფორმდება დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულება.

3¹. იმ შემთხვევაში, თუ საბალანსო პროდუქტის საკვალიფიკაციო ტესტირების შესახებ ტექნიკური პროცედურით განსაზღვრული საკვალიფიკაციო ტესტის შედეგად არ დადგინდება დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველის ტექნიკური შესაძლებლობის შესაბამისობა საბალანსო პროდუქტის მიწოდებისათვის დაწესებულ ტექნიკურ მოთხოვნებთან, გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, აღნიშნულის შესახებ სათანადო წერილობითი დასაბუთებით აცნობოს დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველს. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველის ტექნიკური შესაძლებლობების შეუსაბამობა საბალანსო პროდუქტის საკვალიფიკაციო ტესტირების შესახებ ტექნიკური პროცედურით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან წარმოადგენს დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველის დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველს, რა შემთხვევაშიც, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველი უფლებამოსილია გადამცემი სისტემის ოპერატორს დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მიზნით მიმართოს ხელახალი სარეგისტრაციო განაცხადით, ამ წესების მე-15 მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით.

3². კვალიფიკაციის წარმატებით გავლის შემთხვევაში, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის მსურველი იღებს ვალდებულებას, საბალანსო პროდუქტისათვის ამ წესების დანართით განსაზღვრული ტექნიკური მოთხოვნების

შესრულება უზრუნველყოს დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

4. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის მინიჭება ხდება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ხელშეკრულების საფუძველზე, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი პირების რეესტრში რეგისტრაციის მომენტიდან.

5. რეესტრში რეგისტრაციისთანავე, ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს ენიჭება შესაბამისი საიდენტიფიკაციო კოდი.

6. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უფლებამოსილია, გადამცემი სისტემის ოპერატორს მიმართოს ამ წესების დანართით განსაზღვრულ იმ საბალანსო პროდუქტზე კვალიფიკაციის გავლის მოთხოვნით, რომელზეც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს არ გაუვლია კვალიფიკაცია. საბალანსო პროდუქტზე კვალიფიკაციის გავლის შემთხვევაში ინფორმაცია აისახება შესაბამის რეესტრში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

თავი V

დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისა და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის შეჩერება და შეწყვეტა

მუხლი 17. სტატუსის შეჩერება და შეწყვეტა

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის შეჩერებისა და შეწყვეტის საფუძველები განისაზღვრება ამ წესებითა და დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულებით. დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების შეწყვეტა წარმოადგენს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის შეწყვეტის საფუძველს.

2. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის შეჩერებისა და შეწყვეტის საფუძველები განისაზღვრება ამ წესებითა და დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულებით. დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულების შეწყვეტა წარმოადგენს შესაბამისი დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის შეწყვეტისა და ბაზარზე მისი მონაწილეობის უფლების შეწყვეტის საფუძველს.

3. ხელშეკრულების შეწყვეტის შემთხვევაში, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის ან/და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სტატუსის ხელახლა მოპოვების

მიზნით, შესაბამისი პირი წარადგენს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად ან/და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლად რეგისტრაციის თაობაზე სარეგისტრაციო განაცხადს, ამ წესებით დადგენილი პირობების შესაბამისად. ასეთ შემთხვევაში, შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმებამდე, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უნდა დარწმუნდეს, რომ აღმოფხვრილია ყველა ის გარემოება, რამაც წარსულში გამოიწვია კანდიდატთან/მსურველთან შესაბამისი ხელშეკრულების შეწყვეტა.

თავი VI

ნომინაციების წარდგენა

მუხლი 18. ნომინაციების წარდგენის პირობები

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი ყოველდღიურად, ნომინაციის წარდგენის ვადის ამოწურვამდე, მიწოდების დღის დადგომამდე ორი კალენდარული დღით ადრე, ბაზრის ოპერატორს წარუდგენს ნომინაციას, შესაბამისი დღის თითოეული ანგარიშსწორების პერიოდისთვის საბითუმო ბაზარზე ნავაჭრი მოცულობების გათვალისწინებით. ნომინაციის წარდგენა ხდება ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის ან ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით.

1¹. ბირჟის ოპერატორი მიწოდების დღის დადგომამდე ერთი კალენდარული დღით ადრე ბაზრის ოპერატორს წარუდგენს დღით ადრე ბაზარზე ნავაჭრი მოცულობების ამსახველ ნომინაციას, რომელსაც ბაზრის ოპერატორი ადასტურებს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ნომინაციის წარდგენისა და შიდა შესაბამისობის შემოწმების გარეშე.

2. შიდაზონალური ნომინაციისას დაბალანსებაზე პასუხისმგებელმა პირმა უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, მისი პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფის (ჯგუფების) მიხედვით, უნდა წარადგინოს შემდეგი ინფორმაცია:

ა) ნომინაციის წარმდგენი დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფის (ჯგუფების) შესაბამისი საიდენტიფიკაციო კოდი;

ბ) ნომინირებული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის (ტრანზაქციის მეორე მხარის) პასუხისმგებლობის ქვეშ არსებული დაბალანსების ჯგუფის (ჯგუფების) შესაბამისი საიდენტიფიკაციო კოდი;

გ) სატენდერო ზონა, რომელშიც ხორციელდება ტრანზაქცია;

დ) მისაწოდებელი/მისაღები სიმძლავრის (ელექტროენერჯის) მოცულობა;

ე) ელექტროენერჯის გაცვლის მიმართულება (მიღება ან/და გაცემა).

3. ტრანსსასაზღვრო სიმძლავრის გაცხადებული განაწილების შემთხვევაში ნომინაციისას დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი, გარდა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაციისა, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისათვის წარადგენს ინფორმაციას განაწილებული ტრანსსასაზღვრო სიმძლავრის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 19. ნომინაციის შიდა და გარე შესაბამისობა

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ წარდგენილი ყველა ნომინაცია უნდა აკმაყოფილებდეს ამ წესებით დადგენილ შიდა და გარე შესაბამისობის მოთხოვნებს.

2. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ წარდგენილი ნომინაციის შიდა შესაბამისობა უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის განისაზღვრება ერთ-ერთი შემდეგი კრიტერიუმით:

ა) თითოეული დაბალანსების ჯგუფისთვის ელექტროენერჯის დაგეგმილი წარმოება უნდა იყოს გაყიდული მოცულობის ტოლი, ხოლო დაგეგმილი მოხმარება – ელექტროენერჯის შესყიდული მოცულობის ტოლი;

ბ) თითოეული დაბალანსების ჯგუფისთვის გაყიდული ნომინირებული ელექტროენერჯის მოცულობა უნდა იყოს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ შესყიდული ნომინირებული ელექტროენერჯის მოცულობის ტოლი.

3. ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ნომინაციებს შორის გარე შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, ბაზრის ოპერატორი ამოწმებს მეზობელი გადამცემი სისტემის ოპერატორთან თითოეული დაბალანსების ჯგუფისთვის გარე შესაბამისობას, რომლებმაც წარადგინეს ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ნომინაციები.

4. ნომინაციის შიდა ან/და გარე შესაბამისობის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობა წარმოადგენს ნომინაციის დადასტურებაზე უარის საფუძველს, რის შესახებაც დაუყოვნებლივ, მაგრამ არაუგვიანეს ამ წესების მე-20 მუხლით განსაზღვრული ვადის

ამოწურვამდე ერთი საათით ადრე, დასაბუთებული პასუხით, წერილობით ეცნობება შესაბამის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს.

5. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ნომინაციის დადასტურებაზე უარის მიღების შემთხვევაში, იგი წარადგენს განახლებულ ნომინაციას ამ წესების მე-20 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ვადის ამოწურვამდე.

6. შიდა ან/და გარე შესაბამისობის მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, ბაზრის ოპერატორი ადასტურებს ამ მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად წარდგენილ განახლებულ ნომინაციას.

7. იმ შემთხვევაში, თუ ამ წესების მე-20 მუხლით გათვალისწინებულ ვადაში უზრუნველყოფილი არ იქნა ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში წარდგენილი ნომინაციის შიდა შესაბამისობა, ხოლო ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის შემთხვევაში – გარე შესაბამისობა, ბაზრის ოპერატორი იყენებს ვაჭრობის (ელექტროენერჯის გადადინებების) უმცირეს ნომინირებულ მოცულობას, რის შესახებაც ატყობინებს შესაბამის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს.

8. (ამოღებულია - 24.06.21, №18).

9. ბაზრის ოპერატორი უფლებამოსილია დასაბუთებული უარი განაცხადოს ნომინაციის მიღებაზე, თუ ის არ აკმაყოფილებს შიდა ან გარე შესაბამისობის მოთხოვნებს და შეუძლებელია ამ მუხლის მე-7 პუნქტით განსაზღვრული პირობების შესრულება.

10. ბაზრის ოპერატორი თითოეულ დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს ნომინაციის წარდგენის დღესვე აწვდის წარდგენილი ნომინაციების შედეგების შესახებ შემდეგ ინფორმაციას:

ა) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ წარდგენილი, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისათვის და დაბალანსების თითოეული ჯგუფის შესაბამისად დადასტურებული, შიდაზონალური და ტრანსსასაზღვრო ნომინაციების შესახებ;

ბ) დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისათვის ნომინირებული სალდო პოზიციების შესახებ (უბალანსობის ანგარიშსწორების მიზნებისთვის).

11. (ამოღებულია - 24.06.21, №18).

მუხლი 20. ნომინირების ვადები

1. (ამოღებულია - 24.06.21, №18).

2. ამ წესების მე-18 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნომინაციების წარდგენის ვადა სრულდება შესაბამისი კალენდარული დღის 11:00 საათზე ცენტრალური ევროპის დროით, ხოლო ამ წესების მე-18 მუხლის 1¹ პუნქტით გათვალისწინებული ნომინაციების წარდგენის ვადა – შესაბამისი კალენდარული დღის 15:00 საათზე ცენტრალური ევროპის დროით.

თავი VII

საბალანსო სიმძლავრის შესყიდვა

მუხლი 21. შესყიდვის პერიოდულობა და პირობები

1. ბაზრის ოპერატორი, საჭიროებიდან გამომდინარე, ყოველკვირეულად, სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის, სიხშირის ავტომატური აღდგენისა და სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვების შესყიდვის მიზნით, საბალანსო პროდუქტის მოცულობის განსაზღვრის საფუძველზე აცხადებს ტენდერს საბალანსო სიმძლავრეზე. ტენდერი ცხადდება შესაბამისი კვირის დაწყებამდე 10 დღით ადრე, ცენტრალური ევროპის დროით 07:00 საათზე.

2. სატენდერო წინადადების მიღების ვადა სრულდება ტენდერის გამოცხადებიდან მესამე დღეს, ცენტრალური ევროპის დროით 15:00 საათზე.

3. საბალანსო სიმძლავრის ტენდერის გამოცხადების თარიღისა და სატენდერო წინადადების წარდგენის ვადის შესახებ ინფორმაცია წინასწარ ქვეყნდება ბაზრის ოპერატორის ვებგვერდზე არსებულ სატენდერო კალენდარში.

4. ტენდერი ცხადდება და სატენდერო წინადადებების მიღება ხდება ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით.

5. ტენდერის გამოცხადებისთანავე ყველა იმ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, ვისაც შესაბამის საბალანსო პროდუქტზე გავლილი აქვს

კვალიფიკაცია და გააჩნია დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის აქტიური სტატუსი, ელექტრონულ ფოსტაზე ეგზავნება ტენდერის გამოცხადების შესახებ ავტომატური შეტყობინება.

6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მითითებული შეტყობინების შესაბამისად, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უფლებამოსილია, ბაზრის ოპერატორს წარუდგინოს სატენდერო წინადადება იმ საბალანსო პროდუქტზე, რომელზეც გავლილი აქვს კვალიფიკაცია და ტექნიკურად შეუძლია მისი მიწოდება.

7. სატენდერო წინადადების შეცვლა ან გაუქმება დასაშვებია სატენდერო წინადადების წარდგენის ვადის ამოწურვამდე.

8. ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მოთხოვნის შემთხვევაში, ელექტრონული ფოსტით ან ცხელი ხაზის მეშვეობით მიაწოდოს მას სრულყოფილი ინფორმაცია საბალანსო სიმძლავრის ტენდერის თაობაზე.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 22. სატენდერო წინადადების სპეციფიკაცია

1. საბალანსო სიმძლავრეზე წარდგენილი სატენდერო წინადადება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, შემდეგ ინფორმაციას:

ა) დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, რომელიც წარადგენს სატენდერო წინადადებას;

ბ) დაბალანსების ჯგუფი, რომლის შემადგენლობაშიც შედის ელექტროენერჯის წარმოების ან/და მოხმარების ის ობიექტი, რომელიც უზრუნველყოფს საბალანსო პროდუქტის მიწოდებას;

გ) საბალანსო სიმძლავრის შეთავაზებული მოცულობა (მეგავატი);

დ) ტენდერით განსაზღვრულ პერიოდში, გარანტირებულად ხელმისაწვდომი საბალანსო სიმძლავრის მოცულობის შეთავაზებული ფასი მეგავატისთვის;

ე) საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი.

2. საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი გამოიყენება მხოლოდ საბალანსო სიმძლავრის შერჩეული წინადადების საფუძველზე, საბალანსო ელექტროენერჯიაზე სატენდერო წინადადების გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ ავტომატური გენერირებისთვის.

3. სატენდერო წინადადება უნდა ფარავდეს ტენდერით განსაზღვრულ სრულ პერიოდს.

მუხლი 23. სატენდერო წინადადების შერჩევა

1. სიხშირის შენარჩუნების რეზერვზე, სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვსა და სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვზე სატენდერო წინადადების შერჩევისას, ბაზრის ოპერატორი ხელმძღვანელობს სატენდერო წინადადებით წარდგენილი საბალანსო სიმძლავრის ფასის რანჟირების მიხედვით, საბალანსო სიმძლავრის საჭირო მოცულობის შევსებამდე.

2. სატენდერო წინადადებები შერჩეულ უნდა იქნეს სრულ სატენდერო პერიოდზე.

3. იმ შემთხვევაში, თუ წარდგენილი სატენდერო წინადადებებით შეთავაზებული საბალანსო სიმძლავრის მოცულობა არასაკმარისია სატენდერო პერიოდში ბაზრის ოპერატორის მიერ მოთხოვნილი სიმძლავრის დასაკმაყოფილებლად, ბაზრის ოპერატორი შესაბამისი პერიოდისათვის აცხადებს განმეორებით ტენდერს და აღნიშნულის თაობაზე ატყობინებს იმ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, რომელთანაც დადებული აქვს ლიკვიდურობის ხელშეწყობის შესახებ ხელშეკრულება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომელიც ვალდებულია, მონაწილეობა მიიღოს განმეორებით ტენდერში.

4. იმ შემთხვევაში, თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ განმეორებით ტენდერში წარდგენილი სატენდერო წინადადებებით განსაზღვრული საბალანსო სიმძლავრის მოცულობა კვლავ არასაკმარისია სატენდერო პერიოდში ბაზრის ოპერატორის მიერ მოთხოვნილი სიმძლავრის დასაკმაყოფილებლად, ბაზრის ოპერატორი უფლებამოსილია, ჩაატაროს მესამე ტენდერი და დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს დაავალოს დამატებითი სატენდერო წინადადების წარდგენა (ხელმისაწვდომი რესურსის გათვალისწინებით) და შესაბამისად - გაზრდილი სიმძლავრის შეთავაზება.

5. საბალანსო სიმძლავრის შერჩეულ სატენდერო წინადადებაზე ხორციელდება გაცხადებული ფასის პრინციპით ანგარიშსწორება, ამ მუხლით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის ანაზღაურება

გაანგარიშდება სატენდერო წინადადებით გათვალისწინებული საბალანსო სიმძლავრის (მეგავატი), უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდების რაოდენობისა და სატენდერო წინადადების ფასის ნამრავლით.

6. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, დამატებითი სატენდერო წინადადებების ანაზღაურება ხორციელდება წინა სამ დასრულებულ სატენდერო პერიოდში ტენდერში შერჩეული საბალანსო სიმძლავრის სატენდერო წინადადების უმაღლესი ფასით.

7. შერჩევის პროცესის დასრულების შემდეგ, ტენდერის თითოეულ მონაწილეს ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, ელექტრონულ ფოსტაზე ეგზავნება ავტომატური შეტყობინება მის მიერ წარდგენილი სატენდერო წინადადების მიღების ან უარყოფის თაობაზე.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 24. საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულების გადაკისრება

1. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უფლებამოსილია, ამ მუხლით დადგენილი პირობების შესაბამისად, საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულება გადააკისროს სხვა დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს. ამგვარი გადაკისრება დაუყოვნებლივ, მაგრამ არაუგვიანეს ორი კალენდარული დღის ვადაში დადასტურებული უნდა იქნეს ბაზრის ოპერატორის მიერ იმ პირობით, რომ დაცული იქნება ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ვადა.

2. საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულების გადაკისრება დასაშვებია მიწოდების დღის დადგომამდე ორი კალენდარული დღით ადრე, შესაბამისი დღის საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერის გამოცხადებამდე.

3. საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულების გადაკისრება დასაშვებია, თუ:

ა) ვალდებულების მიმღებ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს გავლილი აქვს კვალიფიკაცია იმ საბალანსო პროდუქტზე, რომელზეც ხორციელდება საბალანსო სიმძლავრის მიწოდების ვალდებულების გადაკისრება და, ამავდროულად, მის ხელთ არსებული საბალანსო სიმძლავრის მახასიათებლები შეესაბამება ვალდებულებით გადასაკისრებელი საბალანსო სიმძლავრის საოპერაციო მახასიათებლებს;

ბ) საბალანსო სიმძლავრის მიწოდების ვალდებულების გადაკისრება საფრთხეს არ უქმნის ელექტროენერგეტიკული სისტემის საოპერაციო უსაფრთხოებას;

გ) საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულების გადაკისრება არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობით განსაზღვრულ დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის ვალდებულებებსა და დაბალანსების ჯგუფის მოწყობის მოდელს;

დ) ვალდებულების მიმღები დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი წერილობით ადასტურებს საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფის ვალდებულების აღების სურვილს.

4. ბაზრის ოპერატორი უფლებამოსილია, ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ერთი ან მეტი მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, უარი განაცხადოს საბალანსო სიმძლავრის მიწოდების ვალდებულების გადაკისრებაზე. ბაზრის ოპერატორის დასაბუთებული უარი დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს წერილობით უნდა ეცნობოს ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ ვადაში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 25. საბალანსო სიმძლავრის მიწოდება

1. იმ შემთხვევაში, თუ სატენდერო პერიოდის განმავლობაში დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვერ უზრუნველყოფს მის მიერ წარდგენილი და ბაზრის ოპერატორის მიერ მიღებული სატენდერო წინადადების შესაბამისად საბალანსო სიმძლავრის ხელმისაწვდომობას, იგი ვალდებულია, შესაბამისი ინფორმაციის შეტყობისთანავე გადამცემი სისტემის ოპერატორს დაუყოვნებლივ აცნობოს:

ა) უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი, როდესაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვერ უზრუნველყოფს მომსახურების მიწოდებას;

ბ) უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი, როდესაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უზრუნველყოფს მომსახურების მიწოდებას.

2. თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვერ უზრუნველყოფს საბალანსო სიმძლავრის ხელმისაწვდომობას სრული სატენდერო პერიოდით განსაზღვრული მონაკვეთისათვის, მას საბალანსო სიმძლავრის ღირებულება სატენდერო პერიოდის არცერთი მონაკვეთისთვის არ აუნაზღაურდება.

3. თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვერ უზრუნველყოფს საბალანსო სიმძლავრის ხელმისაწვდომობას 12 უწყვეტი სატენდერო პერიოდის განმავლობაში სამჯერ ან მეტჯერ, ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, საბალანსო სიმძლავრის მიუწოდებლობის გამომწვევი გარემოებების სრულად აღმოფხვრამდე, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს შეუჩეროს ბაზარზე მონაწილეობის უფლება.

მუხლი 26. ლიკვიდურობის ხელშეწყობა

1. ბაზრის ფუნქციონირებისა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელთან დადოს ლიკვიდურობის ხელშეწყობის შესახებ ხელშეკრულება, რომელიც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებით მიიღებს მონაწილეობას ბაზარზე და განათავსებს სატენდერო წინადადებებს.

2. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, რომელთანაც დადებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ხელშეკრულება, უმცირდება ბაზრის ოპერატორის მომსახურების საფასური და მასთან ანაზღაურება ხორციელდება ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, რაც გაითვალისწინება ბაზრის ოპერატორის მომსახურების საფასურის გაანგარიშებისას.

3. გადამცემი სისტემის ოპერატორი იმ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, რომელთანაც დადებული აქვს ლიკვიდურობის ხელშეწყობის შესახებ ხელშეკრულება, საბალანსო სიმძლავრით უზრუნველყოფისათვის გადასახდელ ღირებულებას აუნაზღაურებს საბალანსო პროდუქტის ტენდერზე მოწვევის პერიოდისათვის წინა სამი დასრულებული სატენდერო პერიოდის განმავლობაში იმავე საბალანსო პროდუქტზე გამოვლენილი უმაღლესი ფასით.

4. ლიკვიდურობის ხელშეწყობის შესახებ ხელშეკრულების ფორმას და ლიკვიდურობის ხელშეწყობ პირად დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის შერჩევის პროცედურას, დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციით, შეიმუშავებს გადამცემი სისტემის ოპერატორი და დასამტკიცებლად წარუდგენს კომისიას.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

თავი VIII

საბალანსო ელექტროენერჯის შესყიდვა

მუხლი 27. საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერი

1. საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერი ცხადდება და სატენდერო წინადადებების მიღება ხდება ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის საშუალებით, შესაბამისი საბალანსო სიმძლავრის ტენდერის დასრულების შემდეგ.
2. საბალანსო ელექტროენერჯიაზე სატენდერო წინადადების წარდგენის დასრულების ვადა წინ არ უნდა უსწრებდეს დღიური ტრანსსასაზღვრო ნომინაციების მიღების დასრულების ვადას და უნდა უზრუნველყოფდეს დაბალანსების პროცესის ეფექტიანად წარმართვას.
3. საბალანსო ელექტროენერჯიაზე სატენდერო წინადადების მიღება იწყება მიწოდების დღის დადგომამდე ორი დღით ადრე, ცენტრალური ევროპული დროით 07:00 საათზე, ხოლო სატენდერო წინადადებების წარდგენის ვადა სრულდება მიწოდების დღის დადგომამდე ერთი დღით ადრე, ცენტრალური ევროპის დროით 15:00 საათზე.
4. ტენდერის გამოცხადებისთანავე, ყველა იმ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს, რომელსაც შესაბამის საბალანსო პროდუქტზე გავლილი აქვს კვალიფიკაცია და გააჩნია დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის აქტიური სტატუსი, ელექტრონულ ფოსტაზე ეგზავნება ტენდერის გამოცხადების შესახებ ავტომატური შეტყობინება.
5. საბალანსო სიმძლავრის ტენდერის დასრულების შემდეგ ის დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, რომლის სატენდერო წინადადება შერჩეულ იქნა საბალანსო სიმძლავრის ტენდერში და რომელსაც მისი საბალანსო პროდუქტის გააქტიურების შემთხვევისთვის წარდგენილი აქვს საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი, უფლებამოსილია, შეამციროს აღნიშნული ფასი ან/და წარადგინოს საბალანსო ელექტროენერჯის დამატებით მოცულობაზე სხვა სატენდერო წინადადება.
6. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, რომელსაც საბალანსო სატენდერო პროდუქტზე გავლილი აქვს კვალიფიკაცია და გააჩნია დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის აქტიური სტატუსი, უფლებამოსილია, საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერში წარადგინოს სატენდერო წინადადება იმის მიუხედავად, მის მიერ სიმძლავრის ტენდერში წარდგენილი სატენდერო წინადადება იქნა თუ არა შერჩეული, ან მიიღო თუ არა მან მონაწილეობა საბალანსო სიმძლავრის ტენდერში.
7. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უფლებამოსილია, საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერში წარადგინოს ერთზე მეტი სატენდერო წინადადება.

8. წინადადებები მიიღება სატენდერო წინადადების წარდგენის ვადის ამოწურვამდე.

9. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ წარდგენილი სატენდერო წინადადებით შეთავაზებული საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობა არ უნდა აღემატებოდეს საბალანსო ელექტროენერჯის იმ მოცულობას, რა მოცულობაზეც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს გავლილი აქვს კვალიფიკაცია.

10. ბაზრის ოპერატორი ვალდებულია, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მოთხოვნის შემთხვევაში, ელექტრონული ფოსტის ან ცხელი ხაზის მეშვეობით მიაწოდოს მას სრულყოფილი ინფორმაცია საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერის თაობაზე.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 28. საბალანსო ელექტროენერჯიაზე სატენდერო წინადადების სპეციფიკაცია

1. საბალანსო ელექტროენერჯიაზე სატენდერო წინადადების წარდგენაზე უფლებამოსილია დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, რომელსაც გავლილი აქვს კვალიფიკაცია შესაბამის საბალანსო პროდუქტზე. წარდგენილი სატენდერო წინადადება უნდა მოიცავდეს, სულ მცირე, შემდეგ ინფორმაციას:

ა) დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, რომელიც წარადგენს სატენდერო წინადადებას;

ბ) დაბალანსების ჯგუფი, რომლის შემადგენლობაშიც შედის ელექტროენერჯის წარმოების ან/და მოხმარების ის ობიექტი, რომლის მეშვეობითაც ხდება საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდება;

გ) შეთავაზებული საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობა (მეგავატი);

დ) საბალანსო ელექტროენერჯის შეთავაზებული ფასი მეგავატისთვის.

2. დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ წარდგენილი სატენდერო წინადადების დადებითი ფასი („+“ ნიშნით) განსაზღვრავს გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდებისთვის დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლისთვის გადასახდელ ღირებულებას, ხოლო სატენდერო წინადადების უარყოფითი ფასი - გადამცემი სისტემის ოპერატორისთვის

დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდებისთვის გადასახდელ ღირებულებას.

მუხლი 29. სატენდერო წინადადების შერჩევა

1. საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობა, რომლის შერჩევა ხდება უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისათვის, განისაზღვრება გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ, რეალურ დროში ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში წარმოქმნილი უბალანსობის საფუძველზე.
2. საბალანსო ელექტროენერჯის ის შერჩეული სატენდერო წინადადება, რომლის საფუძველზეც განხორციელდა საბალანსო ელექტროენერჯის გააქტიურება, ანაზღაურდება რანჟირების სიის მიხედვით ჩამოყალიბებული საბალანსო ელექტროენერჯის ფასით, ზღვრული ფასწარმოქმნის პრინციპით. საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი ყალიბდება თითოეულ უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში.
3. საბალანსო ელექტროენერჯის სატენდერო წინადადების შერჩევის ერთადერთი კრიტერიუმია მისი ფასი, თუ მოქმედი კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.
4. დაბალანსებაზე მომსახურების მიმწოდებელი, რომლის მიერ წარდგენილი სატენდერო წინადადება საბალანსო სიმძლავრის ტენდერში შერჩეულ იქნა, არ არის უფლებამოსილი, საბალანსო ელექტროენერჯის სატენდერო წინადადებაში მიუთითოს იმაზე მეტი ფასი, ვიდრე საბალანსო სიმძლავრის სატენდერო წინადადებაში საბალანსო ელექტროენერჯისთვის ჰქონდა მითითებული.
5. სატენდერო წინადადებების შერჩევის დასრულებისთანავე საბალანსო ელექტროენერჯის ტენდერში მონაწილე თითოეულ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს ელექტრონულ ფოსტაზე ინდივიდუალურად ეგზავნება ავტომატური შეტყობინება სატენდერო წინადადებების შერჩევის შედეგების შესახებ.

მუხლი 30. საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდება

1. იმ შემთხვევაში, თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სატენდერო წინადადება შერჩეულ იქნა, იგი ვალდებულია საბალანსო ელექტროენერჯის

მიწოდება უზრუნველყოს წარდგენილი წინადადებისა და დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულების შესაბამისად.

2. იმ შემთხვევაში, თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის სატენდერო წინადადება შერჩეულ იქნა, თუმცა, იგი ტენდერით განსაზღვრულ პერიოდში ვერ ასრულებს (შეასრულებს) საბალანსო პროდუქტის მიწოდების ვალდებულებას, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვალდებულია, შესაბამისი ინფორმაციის შეტყობისთანავე დაუყონებლივ აცნობოს გადამცემი სისტემის ოპერატორს შემდეგი ინფორმაცია:

ა) უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი, როდესაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი ვერ უზრუნველყოფს მომსახურების მიწოდებას;

ბ) უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდი, როდესაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უზრუნველყოფს საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდებას.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უზრუნველყოფს შესაბამისი პერიოდისთვის დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ წარდგენილი სატენდერო წინადადების რანჟირების სიიდან ამოღებას.

4. თუ გადამცემი სისტემის ოპერატორს შესაბამის ვადებში წინასწარ არ ეცნობა ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია და რეალურ დროში საბალანსო ელექტროენერჯის გააქტიურების შესახებ მოთხოვნის მიღებისთანავე დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ არ მოხდა საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდება, მიუწოდებელი საბალანსო ელექტროენერჯია გაითვალისწინება შესაბამისი დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის უბალანსობის გამოთვლისას.

5. თუ დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი სისტემატურად ვერ უზრუნველყოფს საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდებას, ბაზრის ოპერატორი უფლებამოსილია, ვალდებულების შეუსრულებლობის გამომწვევი გარემოებების სრულად აღმოფხვრამდე, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელს შეუჩეროს ბაზარზე მონაწილეობის უფლება დაბალანსების მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად.

6. გადამცემი სისტემის ოპერატორი დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის მიერ წარდგენილ სატენდერო წინადადებას/წინადადებებს იყენებს ელექტროენერგეტიკული სისტემის დაბალანსებისა და გადატვირთვის მართვის ღონისძიებებისათვის, მათ შორის, რედისპეტჩირებისა და გადადინების საპირისპირო მიმართულებით ვაჭრობის მიზნებისთვის. საბალანსო პროდუქტის

გააქტიურების შემთხვევაში, გააქტიურებული საბალანსო პროდუქტის მიმწოდებელი ობიექტი უფლებამოსილია ივაჭროს დღიურ ბაზარზე მხოლოდ მას შემდეგ, რაც დასრულდება შესაბამისი სატენდერო წინადადების/წინადადებების გამოყენება.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

თავი IX

დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის უბალანსობის მოცულობისა და ფასის გამოთვლა

მუხლი 31. უბალანსობის მოცულობის გამოთვლა

1. თითოეული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში დაბალანსების ჯგუფების მიხედვით უბალანსობის მოცულობა გამოითვლება შემდეგი ფორმულით:

სადაც:

გულისხმობს უბალანსობის მოცულობას, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატული მეგავატ-საათში;

გულისხმობს უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის ფიზიკურად მოხმარებული და წარმოებული ელექტროენერჯის აღრიცხულ სალდირებულ მოცულობას, გამოხატულს მეგავატ-საათში, დაბალანსების ჯგუფის იმ აღრიცხვის წერტილებში, რომელთა უბალანსობაზეც პასუხისმგებელია დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი;

გულისხმობს ნომინირებულ მოცულობას, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატულს მეგავატ-საათში;

გულისხმობს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სატენდერო წინადადების შესაბამისად გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯის მოცულობას,

უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატული მეგავატ-საათში.

2. ელექტროენერგეტიკული სისტემის უბალანსობა გამოითვლება შემდეგი ფორმულით:

სადაც:

გულისხმობს მთლიან მზარდ უბალანსობას, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატულს მეგავატ-საათში;

გულისხმობს მთლიან შემამსუბუქებელ უბალანსობას, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატული მეგავატ-საათში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 32. უბალანსობის ფასის გამოთვლა

1. უბალანსობის ფასის გამოთვლა ხდება ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, რომლის საშუალებითაც განისაზღვრება დაბალანსების ღირებულება თითოეული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის, რომელმაც გამოიწვია მზარდი უბალანსობა ანგარიშსწორების თითოეულ პერიოდში. ამავე ფასით განისაზღვრება დაბალანსების ღირებულება თითოეული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის, რომელმაც გამოიწვია შემამსუბუქებელი უბალანსობა.

2. უბალანსობის ანგარიშსწორებისას უბალანსობის ფასი გამოითვლება შემდეგი ფორმულით:

სადაც:

გულისხმობს უბალანსობის ფასს უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, ყოველი მეგავატ-საათისთვის, გამოხატულს ეროვნულ ვალუტაში (ლარი);

გულისხმობს უბალანსობის მოცულობას, უბალანსობის ანგარიშსწორების თითოეული პერიოდისთვის, გამოხატულს მეგავატ-საათში.

განიმარტება შემდეგნაირად:

სადაც:

გულისხმობს უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში სატენდერო წინადადებებზე დაყრდნობით, გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯის სრული მოცულობის ღირებულებას, გამოხატულს ეროვნულ ვალუტაში;

გულისხმობს უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში სატენდერო წინადადებებზე დაყრდნობით გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯისათვის გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ მიღებულ შემოსავალს;

გულისხმობს უბალანსობის ანგარიშსწორების პერიოდში სატენდერო წინადადებებზე დაყრდნობით გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯისათვის გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ გაღებულ დახანარჯს.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

თავი X

ფინანსური გარანტია და ანგარიშსწორება

მუხლი 33. ფინანსური გარანტია

1. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ გადამცემი სისტემის ოპერატორისათვის წარდგენილი ფინანსური გარანტია უზრუნველყოფს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში გამოწვეული მზარდი უბალანსობის ღირებულების ანაზღაურებას.

2. ფინანსური გარანტიის სახეები განისაზღვრება გადამცემი სისტემის ოპერატორის გადაწყვეტილებით, რომელიც ქვეყნდება მის ოფიციალურ ვებგვერდზე – www.gse.com.ge.

3. გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია, უარი თქვას ფინანსური გარანტიის მიღებაზე, თუ ის არ არის გაცემული შესაბამისი კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე პირის მიერ. ამასთან, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია ფინანსური გარანტიის მიმართ განსაზღვროს დამატებითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფს გარანტიის ლიკვიდურობას.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 34. ფინანსური გარანტიის ოდენობის განსაზღვრისა და წარდგენის წესი

1. კანდიდატი ვალდებულია, დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების დადებამდე, პირველი ოთხი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, თითოეული საანგარიშო პერიოდისათვის, შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე არაუგვიანეს წინა სამუშაო დღის 18:00 საათისა, გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს საანგარიშო პერიოდის დაწყების პირველი დღიდან არანაკლებ 60 კალენდარული დღის ვადით მოქმედი ფინანსური გარანტია, რომლის ოდენობაც გამოითვლება შემდეგი ფორმულით:

$$COLL = F_{sys.error} * E_m * P_m ,$$

სადაც:

F_{sys.error} – ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში ელექტროენერგიის გასული წლის მოხმარების საათობრივ გეგმასა და ფაქტს შორის სხვაობის მედიანური მაჩვენებელი პროცენტებში;

E_m – ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში ელექტროენერგიის გასული წლის შესაბამის თვეში (რომელი თვისთვისაც კანდიდატს ევალება ფინანსური გარანტიის წარდგენა) კანდიდატის მიერ წარმოებულ/მოხმარებული ელექტროენერგია მეგავატ-საათში,

ხოლო ასეთის არარსებობისას – კანდიდატის მიმდინარე წლის შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ელექტროენერჯის წარმოების/მოხმარების გეგმა;

P_m – ბოლო დასრულებული წლის პერიოდის საბალანსო ელექტროენერჯის საშუალო თვიური ფასი (გაითვალისწინება მხოლოდ დადებითი ფასი).

2. პირველი ოთხი საანგარიშო პერიოდისთვის, კანდიდატი, რომელსაც არ გააჩნია გასული წლის შესაბამისი თვის ელექტროენერჯის წარმოების/მოხმარების მონაცემები, ვალდებულია, ყოველი საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ელექტროენერჯის წარმოების/მოხმარების გეგმა.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ოთხი საანგარიშო პერიოდის ამოწურვის შემდგომ, ყოველი მომდევნო საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე არაუგვიანეს წინა სამუშაო დღის 18:00 საათისა, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელმა პირმა გადამცემი სისტემის ოპერატორს უნდა წარუდგინოს საანგარიშო პერიოდის დაწყების პირველი დღიდან არანაკლებ 60 კალენდარული დღის ვადით მოქმედი, ამ მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ოდენობის ფინანსური გარანტია.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ფინანსური გარანტიის ოდენობა გამოითვლება შემდეგი ფორმულით:

სადაც:

i_n – საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე 1 თვით ადრე დასრულებული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში გამოწვეული მზარდი უბალანსობის ანგარიშფაქტურით განსაზღვრული თანხობრივი ოდენობა;

i_{n-1} – საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე 2 თვით ადრე დასრულებული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში გამოწვეული მზარდი უბალანსობის ანგარიშფაქტურით განსაზღვრული თანხობრივი ოდენობა;

i_{n-2} – საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე 3 თვით ადრე დასრულებული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში გამოწვეული მზარდი უბალანსობის ანგარიშფაქტურით განსაზღვრული თანხობრივი ოდენობა;

60 – ფინანსური გარანტიის მოქმედების ვადა, რომელიც ანგარიშსწორების მაქსიმალურ ვადას აღემატება 10 კალენდარული დღით;

30 – საანგარიშო პერიოდი.

5. ტრეიდერი, რომელიც ამავდროულად არ ახორციელებს ელექტროენერჯის წარმოების საქმიანობას ან/და არ არის მსხვილი მომხმარებელი, ვალდებულია დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულების დადებამდე, პირველი ოთხი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში თითოეული საანგარიშო პერიოდისათვის, შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე არაუგვიანეს წინა სამუშაო დღის 18:00 საათისა, გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს საანგარიშო პერიოდის დაწყების პირველი დღიდან არანაკლებ 60 კალენდარული დღის ვადით მოქმედი 10 000 ლარის ოდენობის ფინანსური გარანტია. ხსენებული ოთხი საანგარიშო პერიოდის ამოწურვის შემდგომ, ყოველი მომდევნო საანგარიშო პერიოდის დაწყებამდე არაუგვიანეს წინა სამუშაო დღის 18:00 საათისა, ასეთი ტრეიდერის მიერ გადამცემი სისტემის ოპერატორისათვის წარდგენილ უნდა იქნეს საანგარიშო პერიოდის დაწყების პირველი დღიდან არანაკლებ 60 კალენდარული დღის ვადით მოქმედი, ამ მუხლის მე-4 პუნქტით დადგენილი ფორმულის შესაბამისად განსაზღვრული, თუმცა, არანაკლებ 10 000 ლარის ოდენობის ფინანსური გარანტია, ხოლო ტრეიდერისათვის, რომელიც ამავდროულად ახორციელებს ელექტროენერჯის წარმოების საქმიანობას ან/და არის მსხვილი მომხმარებელი, დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის ხელშეკრულების დადებამდე წარმოსადგენი ფინანსური გარანტიის ოდენობა და მოქმედების ვადა განისაზღვრება ამ მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, ხოლო მისთვის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსის მინიჭების შემდეგ – ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად. ამასთან, თუ ამ მუხლის პირველი/მე-3 პუნქტით დადგენილი წესით დაანგარიშებული ფინანსური გარანტიის ოდენობა ნაკლებია 10 000 ლარზე, წარმოდგენილ უნდა იქნეს არანაკლებ 10 000 ლარის ოდენობის ფინანსური გარანტია.

6. ამ წესების მე-7 მუხლის 2¹ და 2² პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ წარდგენილი/წარსადგენი ფინანსური გარანტიის ოდენობის განსაზღვრას. ამასთან, ამ წესების მე-7 მუხლის 2² პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისათვის, დაბალანსების ჯგუფის წევრისთვის, რომელსაც გააჩნია გასული სამი თვის უბალანსობის მონაცემები, ფინანსური გარანტიის ოდენობა, განისაზღვრება შესაბამისი დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მოთხოვნით, ამ მუხლის პირველი ან მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული ფორმულებიდან ერთ-ერთით. ფინანსური გარანტიის წარუდგენლობის შემთხვევაში, გამოიყენება ამ წესების 35-ე მუხლი. გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია მოითხოვოს

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში წარდგენილი ფინანსური გარანტიის ოდენობის გაზრდა.

7. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირად რეგისტრაციის თარიღიდან პირველი ოთხი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი, საანგარიშო პერიოდის ყოველ მე-15 კალენდარულ დღეს, უზრუნველყოფს ამ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი გეგმის შესაბამისობის შემოწმებას იმავე საანგარიშო პერიოდში დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ჯამურად ნომინირებულ ან/და ფაქტობრივად ნავაჭრ მოცულობასთან. იმ შემთხვევაში, თუ ფულად ერთეულში გამოხატული სხვაობა აღემატება 10 000 ლარს, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს მოსთხოვოს სხვაობის ფულადი ოდენობით გაზრდილი ფინანსური გარანტიის წარდგენა. ასეთ შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი გაზრდილი ოდენობით ფინანსური გარანტიის წარსადგენად დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს განუსაზღვრავს ვადას არანაკლებ 1 სამუშაო დღის ოდენობით. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ განსაზღვრულ ვადაში ფინანსური გარანტიის წარუდგენლობის შემთხვევაში, გამოიყენება ამ წესების 35-ე მუხლი.

8. გადამცემი სისტემის ოპერატორი ამ მუხლის მე-3 და მე-5 პუნქტების შესაბამისად დაანგარიშებული ფინანსური გარანტიის წარმოდგენის მოთხოვნით დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს უგზავნის წერილობით შეტყობინებას შემდეგი საანგარიშო პერიოდისთვის არაუგვიანეს წინა თვის 20 რიცხვისა.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 35. მზარდი უბალანსობის ღირებულების გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობა ან/და არაჯეროვანი შესრულება

1. საანგარიშო პერიოდისთვის ფინანსური გარანტიის ამ წესების 34-ე მუხლით დადგენილი წესით და ვადაში წარუდგენლობის შემთხვევაში, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს უჩერდება დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსი, შესაბამისი ვალდებულების შესრულებამდე.

2. მზარდი უბალანსობის ღირებულების ამ წესების 38-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ ვადაში გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ფინანსური გარანტიით გათვალისწინებული თანხა ირიცხება გადამცემი სისტემის ოპერატორის ანგარიშზე, საანგარიშო პერიოდში გამოწვეული მზარდი უბალანსობის ღირებულების ოდენობით.

3. დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი, რომელსაც დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის სტატუსი შეუჩერდა ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ვალდებულია სტატუსის შეჩერებიდან 1 თვის განმავლობაში გადამცემი სისტემის ოპერატორს წარუდგინოს ამ წესების 34-ე მუხლით გათვალისწინებული ფინანსური გარანტია. სტატუსშეჩერებული დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიმართ გამოიყენება ამ წესების 34-ე მუხლის პირველი, მე-2 და მე-7 პუნქტები, ხოლო თუ იგი წარმოადგენს ტრეიდერს, რომელიც ამავდროულად არ ახორციელებს ელექტროენერჯის წარმოების საქმიანობას, გამოიყენება ამ წესების 34-ე მუხლის მე-5 პუნქტი. სტატუსის შეჩერებიდან 1 თვის განმავლობაში ფინანსური გარანტიის წარუდგენლობის შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია, ცალმხრივად შეწყვიტოს დაბალანსებაზე პასუხისმგებლობის შესახებ ხელშეკრულება.

საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 36. ფინანსური ანგარიშსწორება

დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირთან ფინანსურ ანგარიშსწორებას ახორციელებს გადამცემი სისტემის ოპერატორი.

მუხლი 37. საბალანსო სიმძლავრის ღირებულების ანაზღაურება

1. საბალანსო სიმძლავრის ღირებულება ანაზღაურდება ჩატარებული ტენდერის პერიოდის შესაბამისად, სატენდერო პერიოდის დასრულების შემდეგ.

2. საბალანსო სიმძლავრის ღირებულების ანაზღაურება ხორციელდება შესაბამისი საგადასახადო ანგარიშფაქტურის მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

მუხლი 38. უბალანსობის ღირებულების ანგარიშსწორება

1. უბალანსობის ღირებულების გაანგარიშება ხდება საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ.

2. უბალანსობის ღირებულების გაანგარიშება ხორციელდება ბაზრის მართვის ელექტრონული სისტემის მეშვეობით, იმ დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირისათვის, რომელიც საანგარიშო პერიოდში აღმოჩნდა:

ა) მზარდ უბალანსობაში;

ბ) შემამსუბუქებელ უბალანსობაში.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირი გადამცემი სისტემის ოპერატორს უხდის უბალანსობის ღირებულებას შესაბამისი საგადასახადო ანგარიშფაქტურის მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

4. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, გადამცემი სისტემის ოპერატორი შესაბამის დაბალანსებაზე პასუხისმგებელ პირს უბალანსობის ღირებულებას უხდის შესაბამისი საგადასახადო ანგარიშფაქტურის მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

5. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ მზარდი უბალანსობის ღირებულების თანხა გადახდილად მიიჩნევა გადამცემი სისტემის ოპერატორის შესაბამის ანგარიშზე ასახვის მომენტიდან.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

მუხლი 39. დაბალანსების მიზნით გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯის ღირებულების ანაზღაურება

დაბალანსების მიზნით გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერჯის ღირებულების ანაზღაურება ხდება საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ, შესაბამისი საგადასახადო ანგარიშფაქტურის მიღებიდან 5 სამუშაო დღეში.

მუხლი 40. ფინანსური ანგარიშსწორების კორექტირების ციკლი

1. ამ წესების 37-ე, 38-ე და 39-ე მუხლებით და ქსელის წესებით განსაზღვრული საოპერაციო მომსახურების (გადატვირთვის მართვის მიზნებისთვის საბალანსო პროდუქტების გააქტიურება) უზრუნველყოფის, ავარიული მდგომარეობის და

გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორთან ფინანსური ანგარიშსწორების დროს გამოვლენილი შეუსაბამობა ექვემდებარება წლიურ კორექტირებას.

2. წლიური კორექტირების საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშსწორება ხორციელდება ყოველი წლის პირველი თვის 10 რიცხვამდე.

თავი XI

ინფორმაციის გამოქვეყნება

მუხლი 41. ინფორმაციის გამოქვეყნება

1. გადამცემი სისტემის ოპერატორი აქვეყნებს:

ა) ელექტროენერგეტიკული სისტემის მიმდინარე ბალანსის შესახებ ინფორმაციას, არაუგვიანეს შესაბამისი ანგარიშსწორების პერიოდის დასრულებიდან 1 საათის განმავლობაში;

ბ) საბალანსო ელექტროენერგიაზე წარდგენილი სატენდერო წინადადებების შესახებ ჯამურ ინფორმაციას, არაუგვიანეს შესაბამისი ანგარიშსწორების პერიოდის დასრულებიდან 30 წუთის განმავლობაში, შემდეგი მონაცემების მითითებით:

ბ.ა) შეთავაზებული საბალანსო ელექტროენერგიის სატენდერო წინადადებების საერთო მოცულობა თითოეული საბალანსო პროდუქტისთვის;

ბ.ბ) შეთავაზებული და გააქტიურებული საბალანსო ელექტროენერგიის სატენდერო წინადადებების საერთო მოცულობა თითოეული საბალანსო პროდუქტისთვის;

გ) ინფორმაციას საბალანსო პროდუქტების მიხედვით იმ სატენდერო წინადადებების ჯამური მოცულობის (მეგავატში) შესახებ, რომლებიც არ იქნა ტენდერში შერჩეული;

დ) ელექტროენერგეტიკული სისტემის დაბალანსებასთან დაკავშირებულ სხვა ინფორმაციას, რომლის გამოქვეყნების ვალდებულება გათვალისწინებულია ქსელის წესებით.

2. საბალანსო პროდუქტის ტენდერის შედეგები ქვეყნდება მონაწილეთა იდენტიფიცირების გარეშე.

3. კომისიის წინასწარი თანხმობით, გადამცემი სისტემის ოპერატორი უფლებამოსილია, არ გამოაქვეყნოს საბალანსო სიმძლავრის ან/და საბალანსო ელექტროენერგიის სატენდერო წინადადების მიხედვით შეთავაზებული ფასებისა და მოცულობების შესახებ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული

ინფორმაცია, თუ არსებობს საბაზრო ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების შესახებ დასაბუთებული ვარაუდი და თუ აღნიშნული ინფორმაციის გამოუქვეყნებლობა არსებით ზიანს არ მიაყენებს ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას.

თავი XII

გარდამავალი დებულებები

მუხლი 42. გარდამავალ პერიოდში საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი

ამ წესების 34-ე მუხლით გათვალისწინებული ფინანსური გარანტიის ოდენობის განსაზღვრის მიზნისათვის, 2022 წლის 1 იანვრიდან პირველი ორი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში საბალანსო ელექტროენერჯის ფასად განისაზღვრება სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (ესკო) მიერ განსაზღვრული ბოლო დასრულებული წლის საშუალო თვიური საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი, ხოლო 2022 წლის 1 იანვრიდან, ორი საანგარიშო პერიოდის ამოწურვის თარიღის შემდგომ, საბალანსო ელექტროენერჯის ფასი განისაზღვრება ამ წესების 29-ე მუხლის შესაბამისად.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

„ელექტროენერჯის საბალანსო და დამხმარე

მომსახურებების ბაზრის წესების“ დანართი:

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 24 ივნისის დადგენილება №18 - ვებგვერდი, 29.06.2021 წ.

საბალანსო პროდუქტების ჩამონათვალი

ქვემოთ ჩამოთვლილი პროდუქტები წარმოადგენს იმ საბალანსო პროდუქტებს, რომლებზეც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი, ამ წესების მიზნებისთვის და დადგენილი წესით, გადის კვალიფიკაციას:

სიხშირის შენარჩუნების რეზერვი (FCR)

ცხრილი 1: სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის (FCR) მახასიათებლები

პროდუქტის დასახელება	სიხშირის შენარჩუნების რეზერვი
მინიმალური მოცულობა	± 1 მეგავატი
მაქსიმალური მოცულობა	მაქსიმალური მოცულობა (სიმეტრიული), რომლისთვისაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა გაიარა კვალიფიკაცია
სრული გააქტიურების დრო	სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის (FCR) მოცულობის 50% უნდა გააქტიურდეს სიხშირის გადახრის დარღვევიდან 15 წამის შემდეგ, ხოლო სრული რეაგირება უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს სიხშირის ზღვრის დარღვევის შემდეგ 30 წამის განმავლობაში
ხელმისაწვდომობის ხანგრძლივობა	1 კვირა
სიხშირის გადახრა, რომლის დროსაც უნდა მოხდეს სრული რეაგირება	განისაზღვრება გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ
სიხშირის გადახრა, რომლის დროსაც უნდა მოხდეს საწყისი რეაგირება	განისაზღვრება გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ
ოპერატიული გაზომვის მოთხოვნა	მეგავატში, არაუმეტეს 4-წამიანი განახლებით
სტატიზმი: შესაბამისი კვაზიდაწყობილი სიხშირის გადახრის კოეფიციენტი ($\Delta f / fN$) შესაბამისი სიმძლავრის ცვლილებით ($\Delta P / PN$) სიხშირის შენარჩუნების რეზერვის (FCR) კონტროლერის გავლენის ქვეშ მყოფი მოწყობილობისთვის	უნდა შეეძლოს კორექტირება გადამცემი სისტემის ოპერატორის მოთხოვნის შესაბამისად რეკომენდირებული მნიშვნელობა: 4%, დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელი უნდა დარწმუნდეს, რომ დარეზერვებული მოცულობა სრულად გააქტიურდება გადამცემი სისტემის ოპერატორის მიერ დადგენილი Δf სიხშირის გადახრისას
პროდუქტის პერიოდი	ერთი კვირა
სატენდერო წინადადება	დაყოფადი
ადგილმდებარეობა	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის სინქრონული ზონა

სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვი (aFRR)

ცხრილი 2: სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვის (aFRR) მახასიათებლები

პროდუქტის დასახელება	სიხშირის ავტომატური აღდგენის რეზერვი
მინიმალური მოცულობა	±1 მეგავატი
მაქსიმალური მოცულობა	მაქსიმალური სიმეტრიული მოცულობა, რომლისთვისაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა გაიარა კვალიფიკაცია
ხელმისაწვდომობის ხანგრძლივობა	პროდუქტის პერიოდის განმავლობაში
პირველი შესამჩნევი სიმძლავრის ცვლილება	დანაყენის ცვლილებიდან არანაკლებ 10 წამის განმავლობაში
სრული აქტივაციისა და დეაქტივაციის დრო	სრული აქტივაცია – 5 წუთი სრული დეაქტივაცია – 5 წუთი

მაქსიმალური ხანმოკლე გადახრა	შეთავაზებული მოცულობის სიხშირის აღდგენის ავტომატური რეზერვის (aFRR) 10%, მაგრამ არაუმეტეს 1 მეგავატი
სიზუსტე	გადახრა უნდა იყოს 7.5 პროცენტზე ნაკლები. ყოველი 10-წამიანი გაზომვის პერიოდში დასაშვებია მხოლოდ ორი გადახრა
პროდუქტის პერიოდი	ოთხი საათი (00-04 სთ; 04-08 სთ; 08-12 სთ; 12-16 სთ; 16-20 სთ; 20-24 სთ)
სატენდერო წინადადება	დაყოფადი
ადგილმდებარეობა	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის სინქრონული ზონა

სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვი (mFRR)

ცხრილი 3: სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვის (mFRR) მახასიათებლები

პროდუქტის დასახელება	სიხშირის ხელით მართვით აღდგენის რეზერვი
აქტივაციის მეთოდი	ხელით ან/და გრაფიკით
მომზადებისა და სიმძლავრის აქტივაციის პერიოდი	0-დან 15 წუთამდე
სრული აქტივაციისა და დეაქტივაციის დრო	სრული აქტივაცია – არაუმეტეს 15 წუთში სრული დეაქტივაცია – არაუმეტეს 15 წუთში
მინიმალური მოცულობა	1 მეგავატი
მაქსიმალური მოცულობა	მაქსიმალური მოცულობა, რომლისთვისაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა გაიარა კვალიფიკაცია
მიწოდების პერიოდის მინიმალური ხანგრძლივობა	15 წუთი
მიწოდების პერიოდის მაქსიმალური ხანგრძლივობა	სრული აქტივაციის დროიდან პროდუქტის პერიოდამდე
ადგილმდებარეობა	ქვესადგურის სახელი
დაყოფადობა – მოქმედება, რომლიც ბაზრის ოპერატორს უფლებას ანიჭებს, ტენდერის მონაწილის შესაბამისი წინასწარი მითითების შემთხვევაში, დაეყოს სატენდერო წინადადების მოცულობა ან/და ხანგრძლივობა და მიიღოს იგი ნაწილობრივ	მიღებული დაყოფადი სატენდერო წინადადებები დაყოფადი სატენდერო წინადადების ბიჯი განისაზღვრება არანაკლებ 1 მეგავატით
პროდუქტის პერიოდი	ოთხი საათი (00-04 სთ; 04-08 სთ; 08-12 სთ; 12-16 სთ; 16-20 სთ; 20-24 სთ)
ადგილმდებარეობა	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის სინქრონული ზონა

ავარიული სწრაფი რეზერვი (ERF)

ცხრილი 4: ავარიული სწრაფი რეზერვის (ERF) მახასიათებლები

პროდუქტის დასახელება	ავარიული სწრაფი რეზერვი
აქტივაციის მეთოდი	ხელით ან/და გრაფიკით
მომზადების პერიოდი	0-დან 60 წუთამდე
სიმძლავრის აქტივაციის პერიოდი	0-დან 35 წუთამდე
სრული აქტივაციის დრო	95 წუთი
დეაქტივაციის პერიოდი	განისაზღვრება დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის კვალიფიკაციის ეტაპზე
მინიმალური მოცულობა	1 მეგავატი
მაქსიმალური მოცულობა	მაქსიმალური მოცულობა, რომლისთვისაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა გაიარა კვალიფიკაცია
მიწოდების პერიოდის მინიმალური ხანგრძლივობა	60 წუთი
მიწოდების პერიოდის მაქსიმალური ხანგრძლივობა	24 საათი
ადგილმდებარეობა	ქვესადგურის სახელი
დაყოფადობა – მოქმედება, რომელიც ბაზრის ოპერატორს უფლებას ანიჭებს, ტენდერის მონაწილის შესაბამისი წინასწარი მითითების შემთხვევაში, დაეყოს სატენდერო წინადადების მოცულობა ან/და ხანგრძლივობა და მიიღოს იგი ნაწილობრივ	მიღებული დაყოფადი სატენდერო წინადადებები დაყოფადი სატენდერო წინადადების ბიჯი განისაზღვრება არანაკლებ 1 მეგავატით
პროდუქტის პერიოდი	არაუმეტეს ორი წლისა
ადგილმდებარეობა	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის სინქრონული ზონა

ავარიული ნელი რეზერვი (ERS)

ცხრილი 5: ავარიული ნელი რეზერვის (ERS) მახასიათებლები

პროდუქტის დასახელება	ავარიული ნელი რეზერვი
აქტივაციის მეთოდი	ხელით ან/და გრაფიკით
მომზადების პერიოდი	0 დან 24 სთ-მდე
სიმძლავრის აქტივაციის პერიოდი	0 დან 12 სთ-მდე
სრული აქტივაციის დრო	36 საათი
დეაქტივაციის პერიოდი	განისაზღვრება დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებლის კვალიფიკაციის დროს
მინიმალური მოცულობა	1 მეგავატი
მაქსიმალური მოცულობა	მაქსიმალური მოცულობა, რომლისთვისაც დაბალანსების მომსახურების მიმწოდებელმა გაიარა კვალიფიკაცია
მიწოდების პერიოდის მინიმალური ხანგრძლივობა	60 წთ
მიწოდების პერიოდის მაქსიმალური ხანგრძლივობა	24 საათი
ადგილმდებარეობა	ქვესადგურის სახელი

დაყოფადობა – მოქმედება, რომლიც ბაზრის ოპერატორს უფლებას ანიჭებს, ტენდერის მონაწილის შესაბამისი წინასწარი მითითების შემთხვევაში, დაყოს სატენდერო წინადადების მოცულობა ან/და ხანგრძლივობა და მიიღოს იგი ნაწილობრივ	მიღებული დაყოფადი სატენდერო წინადადებები დაყოფადი სატენდერო წინადადების ბიჯი განისაზღვრება არანაკლებ 1 მეგავატით
პროდუქტის პერიოდი	არაუმეტეს ორი წელი
ადგილმდებარეობა	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სისტემის სინქრონული ზონა